

RECENZIJE

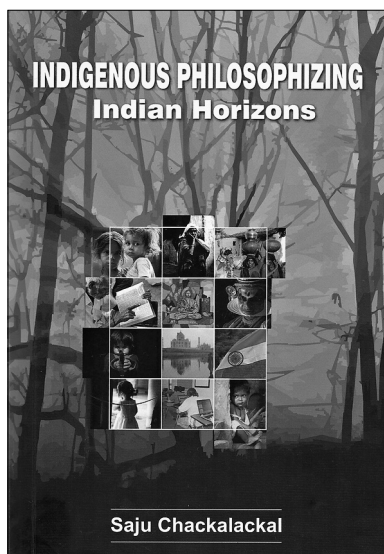
REVIEWS

Ana Bajželj Bevelacqua
**CHACKALACKAL
S. (UR.) (2010):
INDIGENOUS
PHILOSOPHIZING:
INDIAN HORIZONS.
DHARMARAM
PUBLICATIONS,
BANGALORE 2010.**

345-348

ODDELEK ZA FILOZOFIJO
FILOZOFSKA FAKULTETA
UNIVERZA V LJUBLJANI
AŠKERČEVA 2
SI-1000 LJUBLJANA

Pričujoči zbornik predstavlja odziv na prepoznanje manka sodobne filozofije ali bolje sodobnega filozofiranja na domačih tleh sodelujočih, torej v Indiji, ter okostenelosti prevladujočega modela filozofije. Odtod vznikla želja po oplemenitenju filozofske dejavnosti z osvetlitvijo orientacij sodobnega indijskega konteksta je leta 2006 zbrala devetindvajset različnih indijskih avtorjev na nacionalni konferenci v Bangalorju, Indiji. Njihove prispevke, ki predstavljajo plod raziskovanja različnih vidikov indijskega filozofiranja, je v knjigo uredil Saju Chackalackal, dekan Fakultete za filozofijo na Dharmaram Vidya Kshetram v Bangalorju. Chackalackal v predgovoru h knjigi uvede v problematiko, ki jo naslavljajo zbrani teksti. Iztočnica je pojmovanje prave filozofije kot tiste, ki je vselej pripravljena vstopiti v dialog z razstirajočo se stvarnostjo, torej tiste, ki izhaja iz dejanskih človeških naporov v konkretnih

življenjskih situacijah. Urednik zato spodbuja, da si je poleg stremljenja h globalnemu v filozofiji nujno prizadevati za vključitev partikularnega, regionalnega in lokalnega vidika. Izhajajoč iz dinamične narave filozofiranja, ki naj zatorej nikdar ne bi dospelo do kraja, poudarja, da k procesu filozofiranja lahko svoj delež prispeva prav vsaka kultura in religija, pri čemer indijske tradicije niso izjema. Vsak od zbranih prispevkov tako izpostavi določen vidik sodobnega – filozofsko pretežno ne(pre)poznanega – indijskega razvoja, ki kliče po filozofskem odzivu.

Predgovoru najprej sledi Chackalackalov prispevek “Indigenous Philosophizing and Indian Horizons: An Introduction”, ki utemelji in razširi uvodne besede ter skozi raziskuje pomen filozofije danes. Kljub temu da naj bi bila to v osnovi dejavnost, ki zajema prav vse vidike stvarnosti, avtor ugotavlja, da filozofija tovrstnega imena ni upravičila. Ravno obratno, javnost je do nje razvila odklanjajoč odnos, ki zanika, da bi “filozofiranje iz naslanjača” sploh imelo kakršen koli stik s dejanskim življenjem. Čeprav Chackalackal vlogo filozofije vidi najprej v razumevanju in ne nujno preobražanju sveta, ostaja prepričan, da tudi v tej poklicanosti ne sme ubežati odgovornosti odzivanja na obstoječe človeške situacije. Poleg tega opozarja na zapostavljanje neevropskih filozofij v filozofskem diskurzu, ki v domnevno postkolonialnem in globaliziranem filozofskem svetu ne more biti utemeljeno.

V naslednjem prispevku z naslovom “Consciousness of Justice: The Missing Link among Philosophy, Religion, and Life” Justice Cyriac Joseph opozarja na pomen povezovanja med akademiki, aktivisti in zakonodajalci. Verjame, da bi le-to pripomoglo k vzniku zavesti o pravičnosti ter uspešnejšemu prepoznavanju situacij, kjer je pravica kršena. Pri tem spodbuja, naj bodo filozofi posebej občutljivi in pozorni na kočljiva dogajanja, ki naj jim služijo kot osnova za filozofiranje.

V sestavku “A Philosophical Response to Discrimination and Injustice in India” Svami Agnivesh poudari, da je znamenje prave duhovnosti odzivnost na dan kontekst, kar je obenem lastnost, v kateri se duhovnost razlikuje od običajne religijske prakse. Meni, da je v luči tega

potrebno premostiti prepad med vednostjo in dejanjem ter osvetliti praktično dimenzijo indijske duhovnosti. Vez, ki naj bi služila tovrstni utemeljitvi praktične duhovnosti, pa prepozna v sočutju, saj je duhovnosti, ki stremi k dobrobiti celote, misel, da bi en del uspeval na račun drugega, tuja. Ljubiti druge torej, ne le v besedi, ampak tudi v dejanju, poziva avtor.

Sledijo tri študije "Neglect of Dalit and Subaltern Thoughts in the Mainstream Education in India", "A Philosophy of Education for Dalit Assertion" in "Vision from the Margin: Rethinking Philosophical Education", v katerih Kancha Ilaiah, Sebastian Alackapally in George Thadathil razpravljajo o perečem vprašanju izločitve filozofije in miselnosti manjšin ter podrejenih družbenih skupin, zlasti iz okvirov indijskega izobraževalnega sistema. K vključitvi perspektive *dalitov* in manjšinskih gibanj v filozofski kurikulum pozivata tudi Thomas Kadankavil ter Joseph Pandiappallil z razpravama "Dalit and Subaltern Perspectives and Philosophy Curriculum" in "Need for an Inclusive and Integral Philosophy in the Indian Subcontinent".

V. S. George Joseph v svojo obravnavo "*Sopāna* as an Indigenous Way of Philosophizing" uvede s kontrastivno analizo evropske in indijske metodologije ter izpostavi indijsko prizadevanje k razvoju transracionalnih načinov spoznavanja stvarnosti. Zatem skuša približati eno od tradicionalnih indijskih filozofskih metodologij, ki se je oblikovala v okviru *śaiva siddhānte*.

V študiji z naslovom "Philosophizing with a Maternal/Material Touch" Kanchana Mahadevan preiskuje vlogo, ki jo ima filozofija v kritičnem preizpraševanju koncepta "matere". Kljub temu da gre za formulo, ki se lahko vpenja v katerikoli patriarhalni kontekst, se osredotoča na indijsko zgodovino, kjer se je oblikoval stereotip idealne ženske kot matere. Študija samoumevnost tega lika postavlja pod vprašaj ter poudarja, da lahko šele predhajajoči teoretski uvid v spolne vloge kot družbeno konstruirane vodi v dejanske trajne spremembe pojmovanj le-teh. Sledi razprava "Feminine Humanity: An Indian Christian Philosophical Project" v kateri Jose Nandhikkara predstavi krščanski feminizem. Evangeline Anderson-Rajkumar s prispevkom "Taking 'Body' Knowledge Seriously: Women's Experience as a Category of Analysis" preko kritičnega premisleka o indijski ideologiji (ženskega) telesa poudari nujnost vključitve feministične perspektive v filozofijo.

V. S. Elizabeth, Ashley Miranda, Ambrose Pinto in Vincent Kundukulam v prispevkih "Communalism and Human Rights Violations in India", "Philosophizing vis-à-vis Communalism and Human Rights Violations", "Political, Fundamentalist, and Militant Forces in India: Philosophers' Response" in "Hindutva and Christian Philosophical Education" kritično pretresajo družbene posledice delovanja fundamentalističnih in militantnih gibanj ter njihovega poseganja v indijsko politiko. Obenem verjamejo, da lahko prav filozofi, ki ne delujejo zavoljo religijskih ali ekonomskih pridobitev, skrbno premislijo in najučinkoviteje domislijo možne rešitve iz zapletenih družbeno-političnih razmer.

Felix Wilfred v sestavku "Social Justice in the Age of Globalization: Critical Reflection on the Reform Proposals of Amartya Sen" previdno razmišlja o programu indijskega ekonomista Amartye Sena, v katerem kljub navidezni etičnosti razkriva močne neoliberalne težnje. V zaključku poziva k vzpostavitvi popolnoma novega diskurza o globalni pravičnosti. Na ta prispevek se odzove Keith D'Souza z esejem "The Age of Globalization and Philosophical Studies in India", v katerem razmišlja tudi o primerni vrsti študija filozofije v luči sodobnih ekonomskih razmer.

V prispevku "Literature and Philosophy: Need for a Critical and Creative Engagement" U. R. Ananthamurthy zagovarja plodovitost naveze filozofije in književnosti, saj je ravno

slednja tista, ki preko zgodbe in kreativnega naboja jezika napotuje na filozofski premislek na način, ki ne razdvaja, ampak odpira prostor dialogu ter na ta način tke vezi med ljudmi.

Sledi razprava, ki nosi naslov "The Path of Imagination: A Tool for Total Education", v katerem avtor Paul Kattukaran zagovarja pomen preseganja strogega racionalno-znanstvenega pristopa v šolstvu, filozofiji in nenazadnje življenju z vključitvijo estetske inteligence in domišljije.

George Athappilly in Toji Kuriakose Puthenkaduppil v tekstu "Philosophizing and Information Technology" ter Rafy Vezhaparambil v prispevku "Philosophizing in the 'Third Wave'" kritično razmišljajo o posledicah razvoja informacijske tehnologije ter menijo, da velja tudi to področje filozofsko temeljito pretestiti.

Swami Joseph A. Samarakone, Jolly J. Chakkalakkal in Francis Vineeth Vadakethala v sestavkih z naslovi "Integrating Spiritual Vision and Philosophical Studies in Christian Faculties", "Integration of Spirituality and Philosophy" ter "Knowing is Becoming" pozivajo k povezovanju duhovnosti in filozofije, torej zvezi, ki bi spodbujala celostno oblikovanje posameznikov.

Sundar Sarukkai se v svojem prispevku "Philosophy and Lived Experience: Speaking For and Speaking About Others" sprašuje, v kolikšni meri je mogoče govoriti v imenu drugega ter obenem razmišlja, kdo ima sploh pravico do tega. V temelju zahteve po preoblikovanju filozofskega kurikulumu prepozna nesoglasje med pluralnostjo izkustva in nezastopanstvo le-te v filozofski refleksiji, kar ga spodbudi, da razmišlja o odnosu med izkustvom in teorijo izkustva.

John Peter Vallabados poudarja, da filozofski uvidi niso predočeni zgolj v zahtevnih filozofskih tekstih, ampak tudi v nefilozofskih besedilih. Njegova razprava "Philosophical Insights from 'Non-philosophical' *Tolkāppiyam*" v preučitev vzame najstarejšo slovnico tamilskega jezika z naslovom *Tolkāppiyam*, v kateri odkrije številne filozofske koncepte.

George Kulangara v svojem prispevku "Role of Speculative Philosophy in Christian Religious and Priestly Formation" podčrta vlogo spekulativne filozofije v religijskem izobraževanju ter hkrati presoja, da je pri izobraževanju posameznikov za duhovno življenje bolj kot naučiti jih določenih akademskih veščin, pomembno kultivirati njihovo sposobnost uravnanja življenja z razumevanjem resnice.

Sledi zaključna beseda "Philosophizing in India Ought to Be Indigenous", v kateri urednik Saju Chackalackal ponovno osvetli namen zbornika ter obrazloži potrebo po drugačni filozofski paradigmi, katere vsebino in strukturo so začrtali prispevki v tem delu. Zbornik je v prvi vrsti sicer pisan kot spodbuda za predruženje filozofskih programov na indijskih krščanskih institucijah, a je s svojo vizijo integralne filozofije lahko navdih tudi ostalim filozofskim programom po svetu.